

Zadnje vesti

Lepo, pa tekom dneva kaj dežja z najvišjo temperaturo 86, najnižjo 65 stopinj, je napoved za danes. Vlaga je padla na 84 stopinj.

V San Franciscu so se zbrali danes republikanci, da izdelajo program za konvencijo stranke, ki se začne 20. avgusta. Republikanci poudarjajo, da bodo šli v vprašanje državljskih pravic bolj liberalno kot pa demokrat in bo ta točka tudi važni del volilnega programa.

V Nemčiji je na svojem posestvu v bližini mesta Stuttgart umrl 83 let star Konstantin Neurath, zunanji minister Adolfa Hitlerja. Po vojni je bil kot vojni zločinec obsojen na došmrtno ječo, leta 1954 pa so ga izpustili na svobodo. Za slovenski svet je bil Neurath važen v zvezi z razbitjem češkoslovaške države in kot tak, ki je bil v Pragu takrat ko je Hitler spravljal čeha pod svojo oblast, Hitlerjev glavni zastopnik.

Na progi, ki je last železniške družbe Baltimore-Ohio, kmalu potem ko je odpeljal iz Baltimore-a tovorni vlak, je danes ponoči gorelo kar 23 tovornih vagonov. Seveda je poškodovano povorno blago. Kaj je vzrok ognja je uganka. Le to drži, da nake človeške žrtve ni bilo.

Na otoku Ciper se drama nadaljuje. Neka domačinka Grdina, ki je imela zaročena Grka, ni bila prijateljsko razpoložena do Grkov upornikov. Ti uporniki so ji zaročena ubili, njena družina je bila potem pod posebnim policijskim varstvom. Komaj je to varstvo prenehalo, so ji uporniki ubili strica. Angleške oblasti na otoku Ciper so to Grkinjo spravili na varno in jo z letalom prepeljali v London, odkoder je preko radija dala najhujšo obsodbo nad grškimi uporniki, katere je imenovala za navadne ubijalce.

Indeks cen življenjskim potrebščinam na debelo je padel. Prejšnji teden je stal na 6.10, danes stoji na 6.08.

Kmetijska razstava okraja Cuyahoga je odlično obiskana. Svoje včeraj jo je posetilo 20.000 ljudi. Uprava razstave je prepričana, da če bo vreme ugodno, jo bo do vključno nedeljo obiskalo čez 100.000 prijateljev te gospodarske prireditve.

V zadnje slovo

Članstvo društva Ribnica št. 12 S.D.Z. je prošeno, da pride nocoj v James P. Mullaney pogrebni zavod na 9811 Miles Ave., da izkaže zadnjo čast umrlemu članu Anthony C. Kromer.

Mati umrla

Mrs. Mary Kunstel iz 6616 St. Clair Ave. je prejela iz Sodražice žalostno vest, da ji je umrla v častitljivi starosti ljubljena mati Helena Belaj. Prošlega aprila meseca je obhajala 90-letnico svojega rojstva. Pokojnica zapušta tu v Clevelandu sina Franka in Alojza Belaj in hčeri Mrs. Mary Kunstel in Mrs. Jennie Levstik, v stari domovini pa hčer Milko Cuderman. Bodi ji lahka domača gruda!

Najdeno

Našlo se je umetno zobovje (vrtnjo). Kdor ga je izgubil, naj pokliče EN 1-6342.

Suez je Angleže bolj udaril kot vojna na Koreji!

LONDON, 16. avgusta—Danes se začne konferenca odposlancev 22 držav, ki naj razpravljajo o Sueškem prekopu. Ali se sprizajzijo z dejstvom, da je Sueška družba nacionalizirana in da ima pri upravi Sueškega prekopa besedo samo Egipt? Ali naj bo plovba po Sueškem prekopu po dmednarodno kontrolo? Ali naj že ta konferenca kaj končno sklene, ali pa naj se skliče druga konferenca, na kateri bodo po ruskem predlogu zastopane tudi vse arabske in komunistične države? Predsedstvo britanske vlade je hotelo povdariti angleški interes na Sueškem prekopu, ko je dalo danes značilno poročilo, da je Sueška kriza za Veliko Britanijo in angleško gospodarstvo bolj važna, kot pa je bila vojna na Koreji.

Na konferenco so bili povabljeni zastopniki 24 držav, med temi tudi Egipt in Grčija, ki pa svojih zastopnikov na to konferenco nista poslali.

Na konferenci je prisoten sovjetski zunanji minister Dimitrij Šepilov, ki je predlagal, da naj se skliče nova konferenca, na kateri bodo navzoči zastopniki 45 držav, zastopniki evropskih komunističnih in arabskih držav iz Srednjega vzhoda.

Minister Šepilov je za mirno rešitev tega vprašanja. "Živimo v časih, ko se mednarodni spori morajo rešiti samo s pogajanjem med tistimi, katere ti spori zadevajo," je dejal Šepilov.

Angleški zunanji minister se je na predvečer konference preko angleškega radia in televizije obrnil na Britance in v svojem govoru trdil, da je tudi Velika Britanija za mirni sporazum glede Sueškega prekopa. Če je mobilizirala in poslala v Sredozemlje letala in mornarico, so ji ta korak narekemale le varnostne mere.

Amerika ponuja petrolej

V Washingtonu so postavili poseben odbor, ki je pod ameriško narodno obrambo. Ta odbor naj napravi program, da se za vsak slučaj zbere ameriški petrolej, ki bi se porazdelil med države ameriške zaveznice, ki bi bile prizadete, če bi Egipt zaprl vožnjo petrolejskim ladjam skozi Sueški prekop. V poštev prihajajo Velika Britanija in države zapadne Evrope, ki so v svojem gospodarstvu odvisne od petroleja s Srednjega vzhoda. Ravnatelj urada za mobilizacijo petroleja Arthur Fleming je pojasnil, da je 13 ameriških petrolejskih družb pristalo na ta program.

Na predvečer konference v Londonu je doživel predsednik britanske vlade Anthony Eden neprijeten dogodek, ko se je vračal iz gledališča v poslopje v Downing Street, kjer je predsedstvo britanske vlade. Anthony Eden je bil v družbi svoje žene, ko ga je nenkrat obdala množica kakih 500 ljudi, ki je zahtevala, da se da angleškim kolonijam svoboda in da naj Velika Britanija ne rožlja z orožjem, ko gre za Sueški prekop.

Dulles-Šepilov

Ameriški državni tajnik John Foster Dulles je imel najprvo dolg razgovor s sovjetskim zunanjim ministrom Šepilovom in sta se razgovarjala pol drugo uro.

Trdi se, da je bil med njima dosežen načelni sporazum, da se sila orožja ne sme uporabiti pri reševanju sueške krize.

Komunistična Kitajska je objavila sklep kitajske vlade, da stopi popolnoma na strani Egipta.

KAKO STOJI Z VPLIVOM AMERIKE V SVETU?

O vplivu Amerike v svetu razpravljajo v Chicagu, kjer imajo občni zbor demokratije, razpravljali pa bodo tudi republikanci na občnem zboru v San Franciscu. Demokratije v Chicagu očita E. Eisenhowerju, da je zapravil politično veljavo Amerike v svetu. Politični včasih govori "skozi okno" le radi propagande. Toda v Chicagu iznešeni očitki vzdržijo tudi stvarno kritiko!

Na visoki šoli Pennsylvania obstoja oddelek, ki se znanstveno-strokovno bavi z ameriško zunanjo politiko. Mirno, trezno. Ta oddelek je dal tole sodbo:

Položaj Združenih držav v razmerju do Sovjetske zveze se slabša. Če Amerikanci ne bodo spoznali, da čas ne dela več zanje, in če ne bodo spoznali, kako kažejo kazalci na uri, se bo položaj Amerike še slabšal in bo postal kritičen. Takrat bo prepozno, da bi dobili nazaj, kar smo izgubili. Ne bo več izbir, marveč bo omdivni od drugega.

TRUPLO GREERJEVE IZKOPANO

V Lancaster, O., so izkopali truplo prve žene mrliškega oglednika okraja Fairfielda dr. Josepha Geera. Njegova prva žena Jeane je umrla dne 14. januarja 1954 in je bil takrat njen mož dal zdravniško mnenje, da je žena umrla na srčnih slabostih. Druga žena Geera je umrla na nepojasnem zastrupljenju, in to dne 28. junija 1956, naker se je sušljalo, da je prva žena verjetno umrla nenaravne smrti. Zato so truplo prve žene izkopali in v Columbusu preiskujejo, kaj je na govoricu, da bi bila Jeane zastrupljena.

ZAKLEPAJ AVTOMOBIL!

Neki Joseph Falizek je parkiriral svoj osebni avtomobil na 1711 E. 9 Street v Clevelandu in je pustil ključ v avtomobilu, pa skočil v urad, kjer se registrirajo novi državljani za volitve. Ko se je Falizek po petih minutah povrnil na mesto, ker je pustil avtomobil, avtomobila ni bilo več.

PRODAJALCI AVTOMOBILOV

Teh je v Ameriki 40.000. Bili so pod takim pritiskom avtomobilskih družb, da so se zatekli pod zaščito kongresa, ki je izglasoval postavbo, da v slučajih nesporazuma z industrijo avtomobilov lahko tožijo in se zatečejo pred redna ameriška sodišča.

Ta zakon je Eisenhower podpisal.

Za porodnišnico

V našem uradu sta Mr. in Mrs. John Pirc iz 539 E. 123 St. darovala \$5.00 za pralni stroj za porodnišnico, za katero zbirajo Progressivne Slovenke, in sicer v spomin pokojne prijateljice Ivane Martinčič. V imenu odbora se jima najlepše zahvaljujemo.

Izlet v Pittsburgh

Članice krožka št. 3 Prog. Slov. priredijo izlet z busom v Pittsburgh v nedeljo, 9. septembra. Prosi se vse članice, katere veseliti iti, da pokličejo podpredsednico RE 1-7237 ali tajnico RE 1-4588 najkasneje do 1. septembra.

Redna seja

Jutri zvečer, v petek se vrši redna seja društva Slov. dom št. 6 S.D.Z. ob navadnem času v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Vabi se članstvo na udeležbo.

VELIKI DAN V CHICAGU: VOLITEV KANDIDATOV! ADLAI STEVENSON JE SIGUREN ZMAGE!

JOHN LEWIS PODPRL TRUMANA; KEFAUVER—PODPREDSEDNIK?

CHICAGO, 16. avgusta—Danes je najvažnejši dan občnega zbora demokratske stranke, ko se postavi kandidata za predsedniški in podpredsedniški urad. Na predvečer današnjega dne so se dogodili v Chicagu važni, po svoje zanimivi dogodki. Najprej je šlo za vprašanje civilnih svoboščin in državljskih pravic. Računajo, da bo občni zbor stranke sprejel tak program, ki bo zmeren, ki pa ne bo odbil ameriškega juga. Governor Michigana Williams je napravil politično senzacijo, ko je svetoval članom delegacije Michigana, naj se že sedaj izrečejo za Adlaia Stevensona. Delegacija Michigana šteje 44 članov in se je za Adlaia Stevensona odločilo 31 delegatov. John Lewis, voditelj ameriških rudarjev v premogokopih, je bil svoj čas sovražnik Harryja Trumana, sedaj pa se je izjavil za Averella Harrimana, ki je Trumanov predsedniški kandidat, hoteč s tem vplivati na delegacijo Pennsylvania, ki šteje 65 delegatov. Unija strojnih delavcev je zelo elitna in pomembna. Njen predsednik Hayes se je izrekel za Stevensona. Delegacija Ohio je včeraj imela svoj sestanek in so člani zahtevali neko orientacijo, za koga naj glasujejo, oziroma, da jih Lausche razveže dolžnosti, da spričo nastalega položaja ne glasujejo za njega.

Senator Humphrey iz Minnesote, ki nastopa kot podpredsedniški kandidat, je o tem uradu dal tole izjavo: Urad podpredsednika je zelo važen, ker je na eni strani podpredsednik Amerike predsednik senata, na drugi strani, ker vrši predsedniške posle, če s predsednikom ni kaj v redu. Ta urad je zelo, zelo važen. Pod Eisenhowerjem je postal nevažen, ker je v njem sedel Richard Nixon, ki temu uradu ni bil dorastel.

Oba vodilna tekmeča za predsedniško nominacijo, Adlai Stevenson in Averell Harriman uporabljata politično-propagandne trike. Ker se trdi, da Estes Kefauver pri nekaterih demokratih odbija, je glavna pisarna Averella Harrimana vrgla med delegate propagandno vest, da je Kefauver podpredsedniški kandidat Adlaia Stevensona.

Pisarna Adlaia Stevensona pa se je zelo zanimala za delegacijo iz Texasa. Glasovi te delegacije bodo zelo merodajni, kdo bo dobil nominacijo. Glavna volilna pisarna Stevensona je vrgla med zborovalce vest, da ima Adlai zagotovljeno potrebno večino, ker da se je senator Lyndon Johnson odločil, da v nobenem slučaju ne sprejme ne predsedniške, ne podpredsedniške kandidature. Samuel Rayburn, predsednik zbornice poslancev v Washingtonu, je za to, da delegacija iz Texasa glasuje za Adlaia Stevensona.

Demokrati so včeraj delali na programu stranke za volitve in za slučaj, če bodo imeli večino v kongresu in bo demokratski predsednik v Beli hiši. Najvažnejše delo je bilo na programu državljskih pravic in svoboščin. Na čelu tega odbora je demokratski poslanec John McCormack iz Massachusetts, ki je že včeraj napovedal, da so se zedinili na zmerno besedilo, katerega bo konvencija lahko sprejela brez kakih debat.

Demokratska konvencija se ima zaključiti v petek 17. avgusta. V petek bo govoril, vsaj kakor je sedaj program in dnevni red, bivši predsednik Harry Truman. Če bi konvencija ne mogla končati glavnega dela, to je izvolitev kandidatov, se bo seveda nadaljevala v soboto.

Razpoloženje ljudstva je dobro; vprašanje je le, kdo bo zagrabil vodstvo stranke in kako se bo izvajal program.

Popolna zmaga Stevensona

Konvencija je najprvo sprejela program o državljskih pravicah in svoboščinah, prav tako kakor ga je predlagal Adlai Stevenson, Harry Truman ga je z vso silo zagovarjal. Trdil je, da je bil na konvencijah stranke od leta 1936 dalje in se je vedno bavil s tem vprašanjem. Kar je predlagano sedaj, je najboljšje v zgodovini stranke. Južnjaki so nekateri nezadovoljni, drugi so zadovoljni s kompromisom.

Ko je bila ta zelo sporna točka sprejeta, je šel Adlai Stevenson zmagoslavno naprej. Stevenson ima že sedaj 705 sigurnih delegatov za seboj. Za nominacijo je potrebnih 686 in pol. Adlai ima torej že sedaj več kot mu je treba. Averell Harriman ima za seboj 243 delegatov. Njegov agitator, ravnatelj volilne pisarne, je priznal, da je bitka za Harrimana izgubljena, položaj naravnost brezupen.

Danes zvečer ko bo glasovanje, se z gotovostjo računa s tem, da bo Adlai Stevenson dobil nominacijo že pri prvem glasovanju, mogoče celo tako, da ga bodo izvolili ne s posamičnim glasovanjem, marveč z vzkliki in dviganjem rok.

ANTHONY C. KROMER

Kakor smo včeraj poročali, je umrl včeraj zjutraj v Huron Road bolnišnici poznani Anthony C. Kromer, stanujoč na 13715 Terrace Rd., East Cleveland. Baš dan pred smrtjo je izpolnil 55. leto starosti. Bolehal je od prošlega marca, v bolnišnici pa se je nahajal od 10. julija. Rojen je bil v Clevelandu in je izhajal iz poznane Kromarjeve družine, ki je več let imela gostilno na E. 63 St. Starši so že pred leti umrli. Uposlen je bil pri slovenski posojilnici St. Clair Savings and Loan Co. od leta 1928. Odkar je banka odprla podružnico na E. 185 St., je bil poslovodja st. clairskega urada in bil je tudi blagajnik podjetja. Bil je član društva Ribnica št. 12 S.D.Z.

Tukaj zapušta soprogo Anito, rojena Ellinson, brata Edward in sestro Mrs. Marie DiBello. Pogreb se vrši v petek popoldne ob 1. uri iz James P. Mullaney pogrebnega zavoda na 9811 Miles Ave.

Pogreb pok. Gladys Stiernisha

Pogreb pokojne Gladys Stiernisha, o katere smrti smo včeraj poročali, se vrši v petek zjutraj ob 9.15 uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Marije Magdalene ob 10. uri in nato na pokopališče sv. Križa.

"ENAKOPRAVNOST" ZANIMIVOSTI

Owned and Published by
The American Yugoslav Printing & Publishing Co.
6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July
SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROCNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year — (Za eno leto) \$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 6.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year — (Za eno leto) \$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 7.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

STARŠI ŽIVILJO V OTROCIH

(1)

Ali naj se Slovani za vse, kar so pridobili v Ameriki, le zahvaljujejo, ali pa se nima tudi Amerika mnogo njim zahvaliti? Glejmo v čisto realnost življenja kot je, v bližnjo ali daljnjo bodočnost, pa se pač sprijaznimo z dejstvom, in to trditev smo že postavili, da velikega dotoka Slovanov ne bo več v Združene države. Sicer pa itak živimo v novi dobi, ko se lomijo stari režimi, pa tudi stare razmere. Vsaka doba pozna nekaj svojega; doba komunizma, v kateri živijo slovanske države, ima to posebnost, da svojih ljudi ne pušča izven države. Izseljeništvu je pod tem režimom le še izjema, da gredo najbližnji sorodniki k sorodnikom v Ameriko.

Dolžni smo odgovor na vprašanje, ali ni Amerika dolžnica Slovanov. Ponašamo se s pridobitvami človeškega duha in se sklicujemo na velikane. V anglosaksonskem svetu, sploh po svetu je znano ime angleškega veleuma fizika Newtona, ki je dal podlago vsemu modernemu gledanju na naruro in na narurne pojave. Toda pred njim je bil Kopernik, ki je dal Angležu Newtonu podlago za nadaljna fizična raziskovanja. Kopernik je bil Slovan, Poljak.

V Ameriki so razne verske sekte, najmočnejša je protestantska. Znano nam je ime Lutera, ki je izvedel reformacijo, ustanovil svojo versko sekto, s svojimi nauki pa mnogo pripomogel do sedanjega pojmovanja človeka, njegove osebnosti, človeka v družbi, človeka v državi. Toda pred Nemcem Lutrom je bil Jan Hus, Slovan, Čeh, ki je dal Lutru podlago za nadaljno delo.

Človek naj se vzgojuje. Šole so važno vzgojno sredstvo. Vzgojuje naj se tudi drugod izven šole, in tudi to vemo, da je vzgojevanje človeka problem zase. Ni tako lahko govoriti o vzgoji, kar tja v en dan. Človek je treba do dobre pregledati, preštudirati, pa potem postaviti gotova pravila, kako naj se človek vzgojuje v pravi karakter. Mnogokrat, posebno med šolniki se sliši ime vzgojitelja Pestalozzia. Ta naj bi pomenil višek v vzgojeslovju. Toda pred njim je bil vzgojni velikan Slovan—Čeh Komenský, ki je pripravil pot Pestalozziju.

V svetovni literaturi gre velikim Rusom Turgenjevu, Tolstoju, Dostojevskiju, Puškinu ali pa Poljaku Mickiewiczu enako pomembno mesto kot drugim neslovanskim, nemškim, francoskim, angleškim ali ameriškim veleumom na polju lepe knjige.

Kar so ustvarili ti duhovi, je končno izžarevalo tudi v Ameriki, dedinji evropskih možganov.

Pa vzemimo navadnega slovanskega delavca, ki je prišel v Ameriko, da dela in zasluži. Pred nami je ameriška knjiga, pisana po Amerikancu, ki se peča z lastnostmi in delom slovanskih naseljencev tu v Ameriki. Knjiga trdi, da so bili Slovani odlični faktorji pri gradnji ameriške civilizacije. Slovani so se čudovito prilagodili delu in okolici, s čudovito vztrajnostjo šli navzgor do gospodarski lestvi. Sicer fizično začetkoma robati, so se kmalu pokazali kot delovno ljudstvo, ki je moralo biti upoštevano; kot delavci, ki so nase sprejeli tudi najtežje naloge, pa se niso nič pritoževali, ki so gledali nevarnostim pogumno v obraz; ki so znali prenašati trdote in trpljenje možko in brez vsakega mrmranja. Gospodarsko so se znajdi v položaju in razumeli, da je treba pač delati in ne živeti na račun in od žuljev drugih. Tudi tiste narodnostne skupine, ki so se bahale z večjo izobrazbo in kulturo, v delu, ki se je strokovno spopinjalo, niso šle pred slovanskimi skupinami. Lepo spričevali!

Sicer pa da ne sezemo predaleč nazaj, kdo se v Ameriki ne bo spomnil dveh gigantskih izumiteljev Tesle in Pupina, brez katerih si je težko zamisliti današnje stanje ameriške industrije. Tudi če si Slovani niso zmerom ohranili prvotne priimke in imena, je teh na vrhovih ameriškega življenja zelo veliko. Koliko pa jih je spremenjenih v angleške? In če res slovanskega dotoka v Ameriko ne bo, kaj z nami in kaj z ameriško družbo? Imejmo pred očmi znano pravilo, da tam, kjer gre za veliko množico ljudi, neizogibno najdemo med njimi nekaj velikih talentov.

L. Č.

ZANIMIVOSTI

Etrurci so se naselili okrog 8. in 8. stoletja pred našim štetjem ob reki Padu v Italiji med Apenin in Jadranskim morjem, v Laciu in Campagni. Najbrž so živeli tudi na Korziki in Sardiniji. Njihova zgodovina je malo znana, še manj pa jezik, ki ga niti sodobna znanost še ni do kraja proučila. Znanstveniki ne morejo prebrati napisov v etrurškem jeziku. Nemogoče je določiti sorodnost etrurškega jezika s kakim drugim jezikom ali narječjem. Ta jezik ni podoben nobenemu evropskemu. Nekateri jezikoslovci mislijo, da etrurški jezik sploh ni indoevropski. Strokovnjakom se je posrečilo razvozlati le nekaj lastnih imen in števil. Velik fragment etrurškega rokopisa na ozkem ovotju, s katerim je bilo ovito telo neke mumije, hranijo v muzeju v Zagrebu.

V psihologiji imenujemo adekvatne tiste dražljaje (dražljaji povzročajo občutke), ki ustrezajo samo določenemu čutilu ali receptorju. Tako so adekvatni dražljaji za vid svetlobni valovi, za sluh zvočni, za vonj vonjave itd. Vsako čutilo je adaptirano samo za eno, ustrezno vrsto dražljajev. Občutek pa lahko v nekaterih primerih povzročamo tudi umetno. Tako na pr. povzroči udarec po očesu, da vidi človek iskre, žvečenje neke rastline pestrre slike itd. Takšne umetne dražljaje, ki lahko vzbude določeni občutek, imenujemo adekvatne.

V Jugoslaviji število raznih družbenih, znanstvenih, kulturnih, športnih in drugih organizacij ter društev nenehoma narašča. Zdaj jih imamo že nad 11.500. Nekatere organizacije imajo nad milijon članov. Socijalistična zveza Jugoslavije ima blizu 8 milijonov članov, Zveza sindikatov nad pol milijona, Zveza borcev 1.250.000, Rdeči križ pa nad 2.000.000. Kulturnih društev imamo nad 2500, znanstvenih blizu 170, tehnično-gospodarskih 604, športnih pa 2432.

Po bitki pri Slavkovu 12. februarja 1806 je Napoleon I. ukazal, naj zgradi v njeno počastitev spomenik. Spomenik so sicer zgradili, odkrili pa so ga šele 29. julija 1836. Visok je 49,55 širok pa 44,82 m. Okrašen je z reliefi najboljših takratnih kiparjev in na njem so vklesana imena 386 generalov, ki so sodelovali v Napoleonovih vojnah. Od 11. novembra 1920 počivajo tu posmrtni ostanki neznanega junaka Francije.

Tank kot bojno orožje je začela prva uporabljati angleška mornarica, in sicer leta 1916, ko je bil prvi lord admiraltete Winston Churchill. Na njegovo zahtevo so začeli izdelovati prve tankove. Churchill je moral premagati najhujši odpor vojaških krogov, preden so privolili, da se prve tanke prepeljejo na francosko bojišče. Tudi Nemci so bili prvotno proti uporabi tankov, ker jim niso pripisovali posebnega pomena, čeprav so prvi tanki povzročili med nemškimi vojniki pravo paniko.

Znano je, da se mrhovina na zraku hitro razkroji. Če pa jo pokrijemo z blatom, peskom ali prahom, se razkroje samo mehki deli, trdi pa se lahko ohrani več milijonov let. Tako ohranjeni ostanki kopnenih in morskih živali omogočajo rekonstruirati njihovo splošno obliko. To so fosilije. Le-te nam omogočijo spremljati evolucijo rastlinskega in živalskega sveta od prvih organizmov do naših dni. Organjski svet je neprestano nastajal, se spreminjal in izginal. Fosilizacija je treba pripisati, da so lahko znanstveniki spremljali spremembe v življenju flore in favne skozi vso geološko zgodovino.

Hkrati nam nudijo fosilije dragocene podatke o spremembah na površini našega planeta v vsej njegovi zgodovini. Na podlagi fosilij so strokovnjaki doznali, da so živele v srednjem veiku zgodovine Zemlje na kopnem in v morju velikanske živali, dolge do 30 in visoke več metrov. Na podlagi fosilij so strokovnjaki dokazali, da je bilo področje naše dežele nekoč domovino slonov, tigrov, žiraf, zeber, antilop, nosorogov, opice itd. Ostanke teh živali so našli pri Titovem Velesu.

"Amicus plato, sed magia amica veritas" je misel, povzeta iz Aristotelovega življenja (po Amoniosu filozofu iz 3. stoletja, tvorcu neoplatonske šole in pripisujejo jo Sokratu. Ta misel pomeni, da ne zadostuje, da se to ali ono mnenje naslanja na avtoriteto, marveč mora biti resnično.

Med kretska vojno (1646-1669) je bila večina Dalmacije pod oblastjo Beneške republike. Benečani so imeli takrat v rokah tudi Jonsko in Egejsko otočje z otokom Kreta. Ko so Turki izkrcali svojo pehoto na Kreti, je Beneška republika leta 1646 napovedala Turčiji vojno. Ta vojna je trajala 23 let in v zgodovini je znana kot kretska ali kandiska. Dalmatinska mesta pod oblastjo Benečanov so morala na svoje stroške opremiti po eno ali dve bojni ladji in poskrbeti tudi za njihove posadke. Te ladje so se vključile v beneško brodogradnjo. Dalmatinske galeje, katerih posadke so bile sestavljene iz Srbov in Hrvatov, so se hrabro borile na strani Benečanov. Hrvatski in srbski odredi so v Dalmaciji iztrgali Turkom nekatere dele dalmatinskega ozemlja.

Alpinizem je višja stopnja planinarstva. Čeprav je kot sportna panoga novejšega datuma, segajo njegovi začetki daleč nazaj v stari in srednji vek. Takrat so se ljudje ukvarjali z alpinizmom na vojnih pohodih. Ime je dobil po Alpah, in sicer leta 1786, ko je klonil pred dvema plezalcema 4807 m visoki Mont Blanc. Sredi 19. stoletja se je alpinizem zelo razvil. Leta 1857 ko je bil premagani tudi Matterhorn v Alpah (4505), je bil ustanovljen v Londonu Alpinski klub. Leta 1922 je angleška odprava prvokrat naskočila Mount Everest na Himalaji. Šele leta 1953 je ta najvišja gora sveta klonila pred dvema drznima plezalcema.

Konec 18. stoletja so med Anglijo in ameriški kolonisti nenehoma vzplamtevali spori zaradi davkov, ki so jih hoteli Angleži naprtiti kolonistom. V znak protesta so Američani bojkotirali angleško blago. Eden takšnih bojkotov je bila tudi tako imenovana bostonska čajanka. Leta 1773 je namreč priplula pred Boston angleška ladja in pripeljala čaj, ki so ga hoteli prodati zelo poceni. Namesto, da bi prebivalci ta čaj kupovali, so pa ladjo skupaj z njim potopili. Posledice so bile, da so "bostonsko pristanišče" za trgovino zaprli.

Jezero Tuz leži v ravnini Lianoniji v Srednji Anatoliji, 899 m nad morsk gladino. Dolgo je 30, široko pa kakih 45 km. Če dolgo dežuje, naraste njegova površina na 2500 km², poleti pa se skrči in pokrije z belo plastjo soli, debelo od 5 cm do 2 m. Ta solna odeja je ponekod tako trda, da lahko po njej hodijo konji. V tem času lahko ponekod hodijo čez jezero peš brez sleherne nevarnosti, čeprav znaša srednja globlina vode poleti približno 2 m. V tisoč kilogramih vode tega jezera je 322 kg soli, v mrtvem morju (ki je tudi jezero), znanem po velikem odstotku soli, pa je v enaki količini vode 47 kg manj soli. Voda jezera

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

TIRE HILL, Pa.—Dne 27. julija je umrl v bolnici Memorial 63 let star Walter Magdalenič. Rojen je bil v Jugoslaviji leta 1893, odkoder je prišel v Ameriko leta 1911. Bil je član SNPJ, unije UMWA, HBZ ter organizacij LOOM in FOE. Zapušča soprogo Florenco, mater, tri brate in štiri sestre.

Dne 22. julija je umrl v bolnici Lee 66 let star John Susek, član SNPJ ter Samostojnega društva. Zapušča soprogo Jenjo, otroke Elsie Turcek, sfc. Johna v armadi v Californiji, Josephino Hill, Matildo Pavlik, Mary Agnes Fridekant ter brata Andreja v starem kraju.

CHICAGO, Ill.—Dne 27. julija je umrla Anna Šavs (Šhaus). Rojena je bila 2. marca 1888 na Calumetu, Mich. Zapušča hčer Darvino, dve vnukinji in vnuka. Pokojnica je bila članica SNPJ. Leta 1913-14 je bila zelo aktivna v stavki rudarjev bakrenih rudnikov na Calumetu. Reklamo so ji "Big Anna" ali pa "Big Auštran Anna." Njen pokojni mož Frank Šavs je bil nekaj let upravnik Proletarca. Preminila je po dolgi bolezni na raku.

Tu je umrla splošno poznana Anna Krapenc, stara komaj 47 let. Rojena je bila v New Yorku. Podvrgla se je operaciji na obistih, kateri pa je podlegla. Pokojnica je soproga poznane kulturnega in društvenega delavca Toneta Krapenca. Pogreb se je vršil iz Zefranovega pogrebnega zavoda. Zapušča poleg užaločenega soproga, hčerko, brata in več drugih sorodnikov tu in v stari domovini.

MILWAUKEE, Wis.—Dne 15. julija je umrla članica SNPJ Mary Koračin. Rojena je bila 10. maja leta 1886 v vasi Dešno pri Mariboru. Zapušča dva sinova, dve hčeri in enega brata.

Dne 24. julija je umrl 69 let star Mathew Ferjančič, doma iz Idrije, na Notranjskem. Bil je član SNPJ. Zapušča soprogo, tri sinove in hčer.

SAGINAW, Mich.—Dne 1. junija je nagloma umrla Frances Rant Bartels, stara 43 let. Bila je članica SNPJ. Rojena je bila v Saginawu. Delala je v lepoticarskem salonu. Zapušča soprogo, poročeno hčer Marlene Whelton, sina Raymonda, sestre Stephani Golobich in Saginawu in Victorio Zahm in Jacksonu, Mich., ter več sorodnikov.

Dne 12. junija so nagloma odpeljali iz Akrona, Mich., v bolnico v Bay City Joseph Storma, člana SNPJ. Zadel ga je kap. Umrl je 20. junija. Pok. Storm je bil rojen v Gradišču, Istra, odkoder je prišel v Ameriko leta 1908. Bil je rudar v Pennsylvaniji. Zapušča soprogo, sinova Franka in Josepha, poročeno hčer Nellie Bublitz, vnuka in vnukinjo ter sestro Johano Storm.

HERMINIE, Pa.—Dne 8. julija je umrl Anton Skrabec (Kuntz), rojen 16. maja leta 1881 v Jugoslaviji, nekje med Stično in Šentvidom. Bil je član ABZ. Pogreb je bil 11. julija. Bil je samski. Ni znano, ako ima kaj sorodnikov. Če ima kdo kaj več podatkov, naj sporoči na naslov: Frank Vozel, Box 213, Herminie, Pa.

RAZUMLJIVO

Dva Angleža sedita s svojem klubu in prebirata časnike. Prvi dvigne pogled iznad "Timesa" in zamrmra:

"Oh, neizrečeno mi je žal! Tu berem, da ste večeraj pokopali svojo ženo."

"Ja, seveda," odgovori drugi in pripomni zamišljeno: "Veste, to sem moral storiti. Bila je namreč mrtva."

Tuz je devetkrat bolj slana od morske. Zato življenje v njej ni možno. V 17. stoletju so s ku soli, pa je v enaki količini vode 47 kg manj soli. Voda jezera

MUZEJI IZDELUJEJO POSNETKE UMETNIN ZA JAVNO PRODAJO

V skoraj vsakem umetnostnem muzeju v Združenih državah lahko obiskovalec dandanes za skromen denar kupi pristne posnetke znamenitih slik, kipov, keramik in izdelkov ljudske umetnosti ter obrti iz vseh delov sveta.

V Združenih državah kaže javnost vedno več zanimanja za kakovostno okrasje, predvsem seveda za dom, kar je že povzročilo dalekosežne posledice. Muzeji imajo na primer zaradi tega okoli sedem milijonov dolarjev dohodka na leto. Porabijo jih za vzgojno in drugo koristno delo v občinah. Znesek že sam kaže na obseg tega novega zanimanja za umetnine, katere prodajajo v muzejskih prodajalnicah.

Te prodajalne so pripomogle tudi k nastanku zelo se razvijajočih industrije umetniških posnetkov visoke kakovosti. Ta industrija zdaj ne zalaga samo muzeje, temveč tudi precejšnje število drugih odjemalcev. Druga posledica pa je v tem, da vpliva svetovna umetnost, po kateri je danes toliko povpraševanja, na tovarnarje, ki iščejo v muzejskih izvornikih navdihov za izdelovanje vzorcev svojih izdelkov.

Ta nova smer se kaže na predmetih, ki jih najdete po policah trgovin, ki prodajajo stvari za dom—od pohištva do keramike ter od zaves do steklenine. Čelo najcenejši okrasni predmeti pogostoma odkrivajo vpliv rastoče razvajenosti okusa.

Izvorov nešteti izboljšani vzorec ni težko zaslediti. V New Yorku je na primer mnogo primerov te nove usmerjenosti, ki uvaja umetnost v vsakodnevno življenje. Metropolitan muzej visokokakovostnih posnetkov svojih izvornih slik. Mimogrede: posnetki so izdelani v Evropi. Muzej moderne umetnosti se je osredotočil na umetniške knjige

in slike, Brooklynski muzej pa nudi precejšnjo izbiro obrtnih izdelkov.

Nič manjše pa ni delo, ki ga za zadovoljitev zahtev javnosti vse muzeji v Chicagu, Bostonu, Filadelfiji in drugih mestih. Nekateri muzeji, kot na primer Muzej pennsylvanske univerze v Filadelfiji, opravljajo vse samizdelujejo posnetke, jih prodajajo na drobno ter razpošiljajo na podlagi naročil tudi po pošti. Ostali muzeji, kot na primer Metropolitan muzej v New Yorku, večino stvari naročajo.

Muzejski ravnatelji so v glavnem prepričani, da je zanimanje javnosti za umetnine v neposredni zvezi z izvirnostjo in izboljšano kakovostjo posnetkov, ki so na razpolago javnosti. Metropolitan muzej je na primer odkril, da je prodaja etrurških skodelice izredno poskočila, ko so jo izdelali iz gline, kakršna je tudi v izvorniku, ne pa iz mavca.

Z muzejsko prodajo na drobno pa je v tesni zvezi vprašanje, kako daleč smejo iti kulturne ustanove s takšnim dobičkonosnim delovanjem. Večina muzejskih ravnateljev meni, da je takšno delovanje, če je seveda pravilno usmerjeno, zgolj razširitev vzgojnega delovanja muzeja in njegovega rastočega vpliva na življenje občine na podlagi koncertov, predavanj in drugih prireditvev za javnost.

Nedavno se je v New Yorku sestalo kakih 25 upravnikov muzejskih prodajalnic, ki so razpravljali o skupnih vprašanjih. Kot prvi korak k vsklajdenju delovanja so ustanovili Združeni muzejskih prodajalnic, ki bo skrbelo, da bodo ostali umetnostni posnetki za ameriški dom na visoki umetniški ravni. Pričakujejo, da se bo sčasoma okoli tega skupnega smotra združenlo kakih 200 ameriških muzejev. Common Council.

SLIKA DVEH CLEVELANDSKIH DRUŽIN

Pred sodiščem v Clevelandu gre za tožbo, v kateri Jerome Miller toži svojo ženo Marjorie Miller na razporoko. Žena Millerja ni proti razporoki, hoče pa deliti premoženje moža Jeromeja, in imeti štiri hčerke v vzrejo in v vzgojo.

Slučaj je znan. Millerjeva žena je imela intimne odnose s Russellom Dimondom, ki je meseca julija dekoriral njeno stanovanje, pa se je takrat vanj zaljubila. Družina Miller stanuje na 21314 Kenwood Drive, Rocky River. Ko je Millerjeva zapustila dom in moža, se je preselila tja njena krušna mati Charlotte Smith, ki je bila Millerjevo adoptirala kot triletno deklco, ker je pač nekdo moral skrbeti za štiri male deklice.

Jerome Miller, zaslišan kot prič, je trdil, da je delal sedem dni na teden, da je postavil na noge svoje podjetje, ki je danes vredno \$90.000, dočim je žena sedela doma in okrog igrala bridge. On da je svari ženo pred Dimondom, ki je itak pohabljenec in ne more stati niti pokonci, pa je bilo vse zastoj. Žena je doma pospravila le tedaj, če so imeli ob sobotah goste v hiši.

Z njim je šla na kako potovanje le tedaj, če ji je garantiral, da bo imela polno zabave. Glede svojega tekmeča Dimonda je svoji ženi povedal, da je bil že aretiran, ker ni skrbel za otroke iz prejšnjega zakona in ker se je udajal pijaci, pa je bilo vse zastoj. Ko je šla žena marca meseca v Florido, ji je on obljubil 50 dolarjev na teden, toda samo pod pogojem, da v Florido ne bo Dimonda. Kasneje pa se je izkazalo, da je v Floridi živela skupaj z Dimondom in da

sta se v hotelih in motelih vplivala kot mož in žena.

Na razpravi je tudi Dimondova žena Elizabeth. Zakonsko življenje z Dimondom je delila z Millerjevo. Millerjeva biva nekaj časa pri prijateljih, nekaj časa pa v hiši Dimonda.

CIGARETA SLAVI ŠTOLETNICO

Škot Robert Peacock Gloag je odprl 15. junija 1856 prvo tovarno cigaret na svetu. V njej je izdelave zvil v eni minuti štiri cigarete. Prve cigarete so bile za polovico krajše od sedanjih in dvakrat debelejšje, imele pa so tudi ustnik iz tankega češnjavega lesa. Izdelovanje cigaret se je zdaj tako razvilo, da najmodernejši stroji v eni minuti proizvedejo nad 1600 cigaret.

ELEKTRONSKI MIKROSKOP IN RAK

Na sestanku kanadskega nacionalnega inštituta je dejal francoski zdravnik dr. Bernhard iz inštituta "Gustave Roussy," da omogoča elektronski mikroskop pri proučevanju raka odkritja, kakršnih si še pred nekaj leti niso mogli niti predstavljati. "Zdaj lahko natanko proučujemo najfinejšo strukturo celic in gledamo virusne kot na primer s prostim očesom delce prahu," je dejal dr. Bernhard in dodal, da je opazovanje virusov skozi elektronski mikroskop pri proučevanju raka velikega pomena. Po njegovem je treba pripisovati virusni teoriji večji pomen, čeprav jo za sedaj pojmujejo kot delovno hipotezo, ki omogoča znanstvenikom, da razložijo nekatere izmed očitno nasprotujočih si vzrokov raka.

KAKO SO MUMIFICIRALI EGIPČANI

Mumifikacija, ki so jo poznali tako v Arizoni kot na Tahiti, na Borneu in v Avstraliji, na Kitajskem, v Tibetu, Indiji, Afriki in vse do Kanarskih otokov, ni nikoli dosegla tiste popolnosti, ki je bila slava in čast Egipčanov za časa faraonov. Legenda pripoveduje, da so prvi poizkušali mumificirati razkosano telo Ozirisa, ki je postal zaščitnik vseh umrlih. Toda za časa Novega cesarstva leta 1500 do 332 pred n. e., ko so vladali faraoni 28. do 30. dinastije, je ta umetnost dosegla svoj vrhunec.

Za faraone in kraljevske velikaše je potek mumificiranja trajal sedemdeset dni, za male uradnike in manj premožne sloje so potrebovali petinštirideset dni, za skromnega felaha pa je zadostovalo trideset dni. Proces mumificiranja bogataša je bil po pričevanju grškega zgodovinarja Herodota približno takle:

Ob nilemskem obrežju so pokojnika sprejeli duhovniki, mazarji in njegovi pomagači. Truplo so položili na tla, za glavo obrnjeno proti jugu. Po posebni molitvi je potisnil strokovnjak željezno kljukico v mrljevo nosnico in v košček za koščkom vlekel ven delec možganov. Nato je zarezal z ostrim nožem spodnji del trebušne votline, na levi strani, v višini dimelj. Skozi to odprtino je izvlekel drobovje. Srce, prevlečeno z zlatom, so pozneje položili nazaj na svoje mesto, prav tako tudi plemenito drobovje. Ostalo drobovje pa so, potem ko so ga nekaj časa izpostavili sončnim žarkom boja Ra, vrgli v reko. Truplo so nato izplaknili z vinom iz palm, potem pa so votline napolnili s soljo in dišavnimi zelišči, kot so mira, cimet in razne dišave. Mišice rok in nog so, vlakno za vlaknom, posušili s tankimi kljukicami.

Tako pripravljeno truplo so namakali v posebni kopeli, ki je vsebovala raztopino karbonatov in sulfatov naravnih sode. Vse te kemije prvine so našli v vodah nekaterih egiptovskih jezer, zlasti pa v znanem jezeru "Natron," po katerem se imenuje današnji natron. Kopel je trajala toliko časa, dokler se niso vsa vlakna dovolj ustrojila. Nato se je začel važen proces izsuševanja na soncu ali pa v peči.

Ko so potegnili truplo iz soli, je ostalo od vsega le še s tanko plastjo kože prevlečeno okostje. Toda obraz je ohranil še skoro nedotaknjene poteze. Roke so bile po navadi sklenjene, noge pa podaljšane. Nato so še enkrat namazali vse vdolbine z aloidnim oljem. Potem so kožo rašili, na brazgotine pa so položili rezbane zlate ploščice. Temu je sledilo lepoticenje obraza, rok in stopal. Končno so položili na obraz še zlato masko, ki je bila popolnoma podobna potezam umrlega. V očeini duplini pa so še prej vtaknili emajlasti kroglici.

Za nižje sloje je zadostovalo že to, da so enostavno napolnili truplo s cedrovim oljem. Vse odprtine so zamašili, truplo pa namočili v solni kopeli. Po kopeli ni ostalo drugega kot kosti in koža. Ko so ga posušili in obvezali, so ga izročili pokojnikovi družini.

Trupla revnih felahov pa so mumificirali kar po sistemu tekočega traku. Po dve in dve trupli so položili navzkriž in ju potopili v solno raztopino in jih po tridesetih dneh posušili. Sorodniki so ta trupla zavili v posebne papiruse ali pa telečje kože in jih zagreblili nekje v puščavskem pesku.

Težko je danes primerjati med seboj rezultate teh treh različnih postopkov, kajti mumije felahov ni še nihče našel.

Rekli smo že, da Egipčani niso imeli na tem področju izključnega monopola. Toda samo oni in Guanči, trogloditi s Kanarskih otokov, so uspeli. Guanči so uporabljali približno iste postopke, le da se svoje mumije ali

bi bilo vse leto za vse dovolj dela, če bi ustanovili ustrezno čevljarstvo organizacijo, ki bi skrbelo za prodajo čevljev. O tem so se prepričali pred leti, ko so delali po naročilu za neko podjetje v Murski Soboti, ki so ga pozneje ukinili. Pri organizirani prodaji čevljev in nabavi materiala bi odpadli tudi mnogi stroški. Sedaj imajo posebno velike stroške pri prodaji, ker mora vsak čevljar peljati svoje blago sam na sejem. Nekateri hodijo na sejme celo v Ptuj in Varaždin.

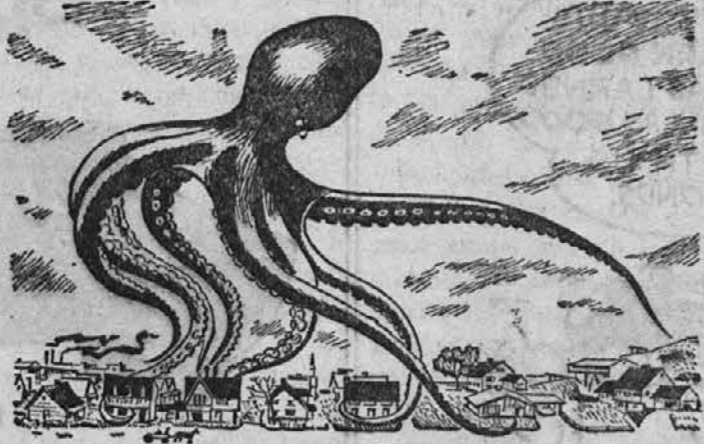
Čevljarji precej razmišljajo o čevljarstvu zadrugi, ki bi lahko opravljala za člane samo trgovske posle ali bi organizirala tudi skupne delavnice. Vendar se do slej niso našli dovolj pogumni možje, ki bi to nalogo izvedli. Morda bo razvoj naftne industrije v neposredni bližini Turnišča dal tudi čevljarjem več vzpodbud, da bodo svoje delavnice in proizvodnjo hitreje mehansirali.

Čevljarstvo—vaška obrt v Turnišču

Turnišče je znan čevljarški kraj. Stari čevljar Litrop pravi, da je bilo že takrat, ko je bil on še vajenec, to je pred 65 leti, v Turnišču toliko čevljarjev, da so imeli svoj ceh. Ceh je bil velik, saj so imeli v vodstvu več ljudi. Člani ceha so pazili celo na to, kako so se pomočniki oblačili in kako so se na cesti in v javnih prostorih vedli. Čevljarji so izdelovali mnogo čevljev, saj so jih prodajali po vsem Prekmurju in celo v Avstrijo ter na Madžarsko. Ker čevljarstva industrija še ni bila razvita, so čevljarji imeli vedno dovolj dela. Zato so se mladi fantje radi učili te obrti.

V Turnišču je še vedno okoli 45 čevljarških mojstrov in 90 pomočnikov. Njihove delavnice pa so še vedno podobne nekdanjim: mali, v mnogih primerih mračni prostori so opremljeni samo s čevljarstvo mizico in kakšno polico ter navadno še s šivalnim strojem. Tudi ostalo orodje se ni spremenilo. Podoba je, da do njih še ni segel vpliv hitrega razvoja industrije. Zato nimajo dovolj dela—v delavnici delajo le ob sezonah, drugače pa na polju ali si poiščejo drugo zaposlitev.

Nekateri čevljarji pravijo, da

NO HOME IS AN ISLAND

One decaying home is all it takes to start an entire street sliding downhill. Blight breeds from small beginnings. It thrives on minor flaws in one house, then silently spreads... surging outward to ravage entire communities.

Realize the contagious virulence of blight. Remember that your property value is largely determined by general community conditions. The worth of your home can increase or decrease as your neighborhood improves or declines.

Take pride in your property—make timely renovations and repairs. Then act with your neighbors to protect your community. Some slums are beyond repair and must be torn down. Others can be remodeled and saved. Support the local groups which combat substandard housing—which seek higher living conditions for all.

Group action stops slums cold. Your actions will encourage many others. Your efforts can help strengthen and safeguard both community and country.

For information about how you can work with your neighbors to improve your home, your neighborhood and your community, write a letter explaining the exact information you need to A. C. T. I. O. N., Box 500, Radio City Station, New York 20, N. Y.

GOOD NEIGHBORHOODS ARE OUR NATION'S STRENGTH
ACTION
American Council To Improve Our Neighborhoods

posebni miši, ki nikoli ne silijo z predorov in se tudi prav nič ne zmenijo za zamolkel ropot, ki ga delajo v predoru vlaki. Brž ko gre električni voz mimo, smuknejo miške iz luknjic in počistijo vse, kar pade iz drvečih vagonov. Tako so švicarski predoi čisti in v njih ni zaudarjajočega zraka, ki je značilen za dolge predore drugod po svetu.

SELITVE POSLOPIJ

V Zedinjenih državah predstavljajo preseljevanja hiš in drugih poslopij velik business. Za gradnje novih cest, tovarnjakov in drugih projektov je dostikrat treba preseliti ali porušiti tisoče stanovanjskih in drugih poslopij. V tekočem letu bo iz takih razlogov preseljenih ali porušenih okrog 50,000 poslopij. Uprave novih projektov odkupijo potrebna zemljišča ob enem s poslopiji od lastnikov. Poslopija so potem oglašana za prodajo v lokalnih časopisih, navadno po zelo nizkih cenah. Pogoj pa je, da je treba do določenega časa poslopije preseliti ali porušiti. Ponudniki morajo položiti določeno varščino. Kupljena poslopija so poceni.

MIŠI V PREDORIH

Švicarje je znana kot nenavadno čista dežela. Zlasti slovi blesteča snaga v električnih vlakih. Neki tuji novinar se je malce globlje pozanimal za to reč in je ugotovil zanimivosti, da imajo švicarske železnice v službi razen pravčate armade snažilk tudi—to se čudno sliši—miši. Te seveda ne "delajo" na postajah in vlakih, marveč v številnih švicarskih predorih, skozi katere drvi električni vlaki.

Baje so švicarski železniški strokovnjaki vzgojili več rodov

HIŠE NAPRODAJ

Hiše naprodaj

Krasna zidana hiša, blizu Chardon Rd. v Beverly Hills. Lepa, moderna, velika kuhinja, zaprt porč (breeze-way), pritrjena garaža za dva avta. Lota 80x200. Oglejte si čimprej to skoraj novo hišo.

DELO DOBIJO ZENSKA

SOBARICA

dobi dnevno delo v novem hotelu. Mora imeti nekaj izkušnje. Dobra plača. Zglasite se po 2. uri popoldne. Mr. Watson
WATSON'S MOTOR HOTEL
3333 Euclid Avenue

NAPRODAJ

GOSTILNA NAPRODAJ

Proda se gostilno s pivom in vinom ter restavracijo; na prometnem kraju. Cena zmerna. Vpraša se na
5705 ST. CLAIR AVE.

Hiša za dve družini, 4 in 4 sobe, blizu Lake Shore Blvd. Hitremu kupcu se prodaja za samo \$12,500.

Za vse podrobnosti pokličite slovensko prodajalco zemljišč.

FRANCES POTOCAR
REALTY
963 EAST 185th STREET
IV 1-3960

3 BUNGALOW HIŠE

3 garaže za 3 avta na enem in pol akru zemlje.
751 Babbitt Rd., Euclid, Ohio.
(zadal)
Cena \$28,000.

Si lahko ogledate le po dogovoru
ROBICH CONSTRUCTION CO.
RE 1-6230

10 AKROV
FARMA S KOKOŠI
MADISON, OHIO

7-sobna hiša; 1 spalnica in kopalnica zgoraj, 2 spodaj. 500-700 kokoši (nesne), okrog 25 ducatov jajc na dan; 6 drugih poslopij. Tekoča voda in elektrika v vseh poslopijih. Vse v prvovrstnem redu. (Vzemite Rt. 84, vzhodno do Dayton Rd., okrog 30 milj, obrnite severno na Dayton Rd., okrog 3/4 milje. Hiša je na zapadni strani ceste.

Na 1436 East 52nd St.

Hiša s 5 spalnici; ena spodaj, zgoraj 4 in kopalnica. Velik porč spredaj, pregrajena klet pod vso hišo. Nov fornez na plin, zimska okna in mreže ter vrata iz aluminija; lepa lota, 3 garaže. Se lahko vidi samo po dogovoru.

Za podrobnosti se obrnite na

KAPEL REALTY
902 East 222nd Street
RE 1-0400

ZAVAROVALNINA
na HIŠO BIZNES - AVTO -
ZIVLJENJE

Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi
DANIEL STAKICH
815 EAST 185th STREET
poleg
St. Clair Savings & Loan Co.
tel. KE 1-1934

AMERIŠKA IN EVROPSKA
OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32 1/2 do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.
Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Zenski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Zenske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrti med 10 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.
1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodaje.
1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklacijah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15 1/4; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Zastopniki
"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 EAST 76th STREET
UTah 1-6956

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

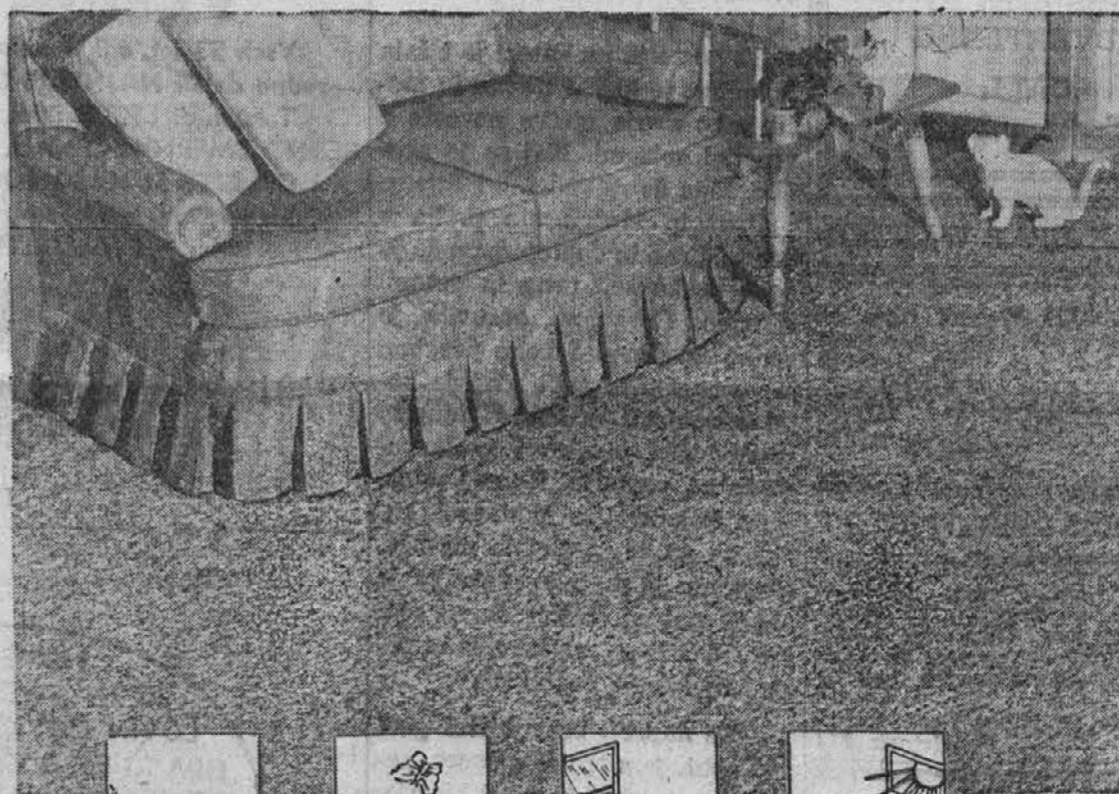
JOHN STEBLAJ
17902 NOTTINGHAM RD.
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 REVERE AVENUE
DIamond 1-8029

the MAY Co's BASEMENT store

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

Madeži se odstranijo! Varno proti moljem Varno proti obledenju Varno proti plesnobi

Velikanska kupna moč May Co. zopet omogoča to!

SOLUTION DYED* Viscose Rayon Tweed
BROADLOOM PREPROGE

Aktualna vrednost 5.95

* Odporno madežem!

ŠTIRI LEPE BARVE:

- Green and Brown
- Black and White
- Nutria
- Gold

3.99
kvad. jarda

NOBENEGA PREDVPLAČILA
Poslužite se našega primernega načrta plačevanja na obroke

Naši kupovalci so pregledali neštete vzorcev tweed broadloom preprog v njih prizadevanju, da dobijo najboljšo preprogo po tej zelo nizki ceni, 3.99 kvad. jarda. Ker so vse naše trgovine sodelovale pri temu velikanskemu nakupu, je nam sedaj mogoče nuditi to težko, fino, v posebni barvi izdelano broadloom preprogo po ceni, ki ugaja najnižjemu budžetu. Kupite za inštalacijo preproge od stene do stene, ali pa da napravite manjše kose po želji.

Prosimo, prinesite povprečno mero sob.
The May Co.'s oddelek s preprogami v kleti

"Opatov Praporščak"

Spisal FR. REMEC

Nadaljevanje

Matija je potegnil meč iz nožnice in ga grozeče zasukal nad glavo.

—Ce ste vi taki slabotneži in strahopetci, jaz nisem tak! In če me živga sežgo ali me strgajo na kose—smrt tega dekleta bom maščeval.

—Amen—je zaklical z divjim glasom sključeni starček in v njegovih očeh se je zasvetilo—jaz ti pomagam.

—In jaz! je klical drugi.
—Jaz tudi—jaz tudi—tako so kričali ljudje in dvigali roke, kakor bi hoteli prisesti.

V tem hipu so se odprla vrata in neka deklica je skočila v sobo ključič:

—Opat se pelje.

Res so se bila odprla velika vrata in opat se je počasi pripeljal z dvorišča. Okrog njega so jahali njegovi gostje. Matija je planil iz sobe.

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING

CALL DEarbron 2-3179

FEMALE HELP WANTED

MIDDLE-AGED Woman from 40 to 50 years for 5 hour day from 4:30 to 9:30 p.m. daily. To help in grocery store. (At least 6 days a week). Salary open.

ALbany 2-9489

BUSINESS OPPORTUNITY

FLORIST SHOP and GREEN-HOUSE. Stocked — 12 acres, home, oil heat, truck, etc. Established 1928. County seat 50 miles N.W. Chicago. Priced to sell by owner.

Write or phone Ferd Raffel Woodstock 711

DOMESTIC HELP

COOK - GENERAL HOUSEWORK Experienced and references. 2 adults. Stay. Own room. TV. Winters in Florida. Write to Slovene Daily.

Box 180, 139 N. Clark Chicago 2, Ill.

GIRL FOR GENERAL HOUSEWORK

5 day week. Stay or go. \$25.00 a week.

AVenue 3-8828

EXPERIENCED WOMAN for General Housework. Must have references. No heavy laundry or cooking. Assist with 3 1/2 year old child. 5 day week. Go. Excellent salary. Air-conditioned home.

ESsex 5-6591

REAL ESTATE

6 ROOM CAPE COD. 1 1/2 baths, Armstrong oil furnace, 3 bedrooms, 1 1/2 car garage. Lot 61 1/2 x 180, side drive, utility room, lot landscaped, water heater. Price \$14,500.

Lombard 2967 J

WARRENVILLE — 5 room house, triple insulated, storm windows, screens, 100x247 ft. lot, lawn and garden. Schools, close, 3 blocks to 3d rail transportation. Owner will sacrifice.

WARrenville 3-2401

BY OWNER — Immediate possession in vicinity of Maplewood & Diversey. Modern 7 room frame sided. 5 down, 2 up, new roof, full basement, new forced air gas heat unit, enclosed porches, low taxes.

ARmitage 6-6769

4 ROOM HOUSE — Gas heat, built in oven, tile bath and kitchen, G.E. washer. Low down payment. Can be seen any time.

Glen Ellyn 4360 W

Kosu in njegovim hlapcem, da so ugrabili Polonico in njeno babico?

—Da! je zopet rekel opat, a koj pristavil: Obtoženi sta bili čarovništva, zato sem ju dal zapreti.

—In kaj se je potem zgodilo? je vprašal Rovana.

—Ničesar ne vem—meni je samemu neumljivo, kaj se je moglo zgoditi, je zagotavljal opat.

—Prisežite pri živem Bogu in pri zveličanju svoje duše, da ničesar ne veste, prisežite na svojo plemensko čast in na svoje poštenje.

Opat je spreletel zopet mrz, a le trenotek je omahoval, potem pa dvignil roko in zaklical slovesno:

—Prisegam!

Zdaj pa se je prinila neznana ženska v ospredje in s hrupnim glasom zakričala:

—Lažete, lažete—opat je po krivem prisegel—duhovnik je po krivem prisegel!

Vse je sililo k tej ženi! Tudi opat je stopil k nji, istotako Rovana in Matija.

—Kdo si ti? je vprašal Rovana žensko.

—Na pristavi služim. —Gospod opat me pozna—ti ljudje tudi.

—Če praviš, da je opat po krivem prisegel—moraš tudi vedeti, kaj se je zgodilo, je rekel Rovana.

—Seveda vem, saj sem vse sa-

ma videla. Oj, in kar se je to noč zgodilo, se je zgodilo že večkrat.

Ženska je natančno vse popisala, kar se je zgodilo na pristavi. Trepetaje radi take grozote so jo poslušali ljudje—trepetal je tudi opat, a tajiti ni mogel.

—Satan vseh satanov, je zakričal Rovana ves iz sebe, ko je ženska končala svoje pripovedovanje. Jeza mu je dala neznanjske moči. Zgrabil je opata za vrat in ga z enim mahom tresil ob tla. In vsi so planili na opata in ga začeli biti s pestmi in mu pljuvali v obraz.

Rovana je bil iztrgal meč iz nožnice in ga zavijtel, da bi opata ubil, a priskočil je Matija in ga zadržal.

—Ne, ne, je zakričal in vjel Rovana za roko. Ubiti ga ne smemo—opat je in vse bi nas ob glavo deli, če bi ga ubili.

Zaslужil je smrt že davno, je zaklical sključeni starček, ki je gospodaril v ti koči.

—Mi ga ne smemo soditi. Ko bi bil stokrat zaslužil smrt—kaznovali bi samo nas. Mi smo le kmetje, on je pa duhovnik. Cesarski sodniki ga moramo naznaniti, ta naj ga sodi.

Matija se je moral dolgo truditi, predno je ljudi prepričal, da bi jih zadela strašna kazen, če bi opata ubili. Naposled se mu je to vendar posrečilo. Rovana je spravil svoj meč in obrnivi se k postelji, se je jokaje sklonil nad blede lice. Matija pa je sunil opata z nogo in mu ukazal:

—Vstanite in spravite se od tod!

Počasi se je opat dvignil s tal. Niti besedice ni črnil, ali iz njegovih oči so švigali plameni najstrahovitejšega sovraštva. Ker je čutil, da je minila največja nevarnost, se mu je vrnil tudi pogum in ošabno je stopal mimo ljudi iz koč. Nihče ga ni oviral, od postelje se je samo čulo Rovanovo šepetanje.

—Jaz te maščujem, Polonica, jaz te maščujem!

XIX.

Od vasi do vasi je letela vest o dogodkih na samostanski pristavi pri Križni vasi in med kmetiskim ljudstvom je začelo tako vreti, da je opat oborožil vse svoje ljudi in od sosednih grajščakov izprosil pomoči. Vsa samostanu pripadajoča poslopja so bila zastražena in tudi v šent-lambertske grajščine je opat poslal dvajset zanesljivih mož, da bi varovali vojvodinjo Virido in v njegovo sestro Margareto.

Vzlic temu pa je opat trepetal. Ni se samo bal, da izve vojvoda Viljem za njegova divjanja in da pride opat Angelus vizitirat samostan—še v večji meri se je bal, da se spuntajo kmetje in ta strah je bil opravičen, kajti v neki moči se je na štirih koncih pristave pri Križni vasi pojavil rdeči petelin. Kmetje so bili pristavo vžgali...

Rovana in Matija sta se bila umaknila na smreško grajščino pri Zatični. Preteklo je več dni, predno je Rovana premagal bo-

lest, ki mu jo je povzročila Polonica tragična smrt, a čim je prišel zopet k sebi, je tudi brez odlašanja začel delati priprave za maščevanje.

Matija je hodil po vaseh in previdno netil plamen jeze, ki je bil nastal med kmetiskim ljudstvom. Pravil je ljudem, kako razkošno in zapravljivo žive samostanci, in kmet, ki je moral rediti samostance, je s tem primerjal svoje lastno uprav pasje življenje. Dopovedoval je ljudem, da so vsi ljudje ustvarjeni enako in imajo zato enake pravice, ter jim kazal, kako kričeča krivica je to, da so kmetje sužnji, tisti pa, ki pravijo, da so Kristusovi namestniki, jih tlačijo in molzejo neusmiljeno, izkoriščajo njihovo delo in uživajo vse sladkosti življenja.

Čez nekaj časa je začel hoditi z Matijo tudi neki tujec, slok, mlad mož—Hugon Alba, ubegli menih, katerega je bil Rovana rešil iz samostanske ječe.

Živel je tedaj na grajščini Svibno, kjer je poučeval oskrbnikove otroke, na Rovano poziv pa je prišel na grad Smreko, da bi pomagal pri odstranitvi opata Lindeka. Hugon Alba je med kmeti vzbudil šele pravo nezadovoljnost, ker je na svojih potih in pri skrivnostnih sestankih ubiral tudi verske strune ter ljudi prepričeval, da so menihi pokvarili Kristusovo vero in da kupčujejo z vero.

Tako je rasel plamen srditosti

med kmeti in zgodilo se je čedalje večkrat, da so bile samostanske njive upuščene, da so bila samostanska poslopja vžgana in da so bili samostanski uslužbenci napadeni in tepeni.

Posebno so kmetje sovražili vojvodinjo Virido, ki so jo smatrali za glavni vzrok, da je Albertus še vedno opat v Zatični ter počenja neka znovano svoje grozovitosti, ali njena grajščina je bila tako zastražena, da se ji ni dalo približati.

(Dalje prihodnjic)

HIŠA NAPRODAJ

3 NOVE ZIDANE

hiše "ranch" tipa na velikem z drevmi posejanem lotu. V lepi slovenski naselbini. V tem kraju so naprodaj samo nove hiše. 3220 - 24 - 28 Richmond Rd. (med Euclid Ave. in Chardon Rd., Richmond Heights)

Odprte na ogled v nedeljo od 2. do 6. ure ali po dogovoru.

ROBICH CONSTRUCTION CO. RE 1-6230

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO proti ognju, vinarju in avtomobile, se lahko zanesljivo obrnete na L. Petrich 19001 Kildeer Ave.—IV 1-1674

Velika Avgustova razprodaja

Vseh 53 let, odkar naša trgovina postoji in deluje, smo v teku naše AVGUSTOVE RAZPRODAJE vedno dajali NAJNIŽJE CENE za najvišje in NAJBOLJŠE VREDNOSTI.

Tako tudi LETOS lahko nabavite pri nas kvalitetno NAJBOLJŠE predmete za Vašo hišo po IZREDNO ZMERNIH CENAH.

OGLEJTE SI NASO BOGATO ZALOGO hišnega pohištva, preprog in karpetov, peči in štedilnikov, hladilnikov, modrocov, pralnikov itd., itd.

POSLUŽITE SE NAŠEGA UGODNEGA ODPLAČILNEGA PLANA!!

A. GRDINA IN SINOVI

15301 WATERLOO ROAD

KE 1-1235

Odprto: Ponedeljek, četrtek in petek do 9. zvečer; torek in sobota do 6. zvečer.

V sredo zaprto cel dan.

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

Most parents—from Dogpatch to Detroit—want their li'l lovin' boys and gals to have the advantages of a college education. How to get the necessary money presents the only problem.

One of the easiest, surest ways to do this is to invest regularly in U. S. Series E Savings Bonds through the Payroll Savings Plan. And the best time to get started is right now while your child is still little. Then when the day comes for him or her to start off for college, the money will be ready and waiting.

Here's all you do. Tell the people in your pay office how much you want to save each payday. The rest is automatic. Your money will go into U. S. Savings Bonds,

one of the world's safest investments and one where your returns are guaranteed.

When held to maturity (9 years and 8 months) each Series E Bond pays an average 3% interest, compounded semi-annually. And that same fine interest rate applies for 10 years more, if you hold your Bonds. So if you save just \$7.50 a week, in 9 years and 8 months you'll have \$4,278. In 19 years and 8 months—\$10,313—enough to give both son and daughter the educational chance they richly deserve.

So start now on the road to important goals like college for the children and retirement for yourself. Think of tomorrow today, and sign up for the convenient Payroll Savings Plan.

For the big things in your life, be ready with U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

Back to School Specials

When the school bell rings...

Be sure that your youngster is fitted with the right shoe... shoes that are made of quality materials and over lasts that assure proper fit.

Red Goose "BUILT-FOR-ACTION" SHOES

Nationally Advertised

FREE -- Tablets, Pencils, Balloons, Candy with Every Purchase at

Mandel's Shoe Store 6125 ST. CLAIR AVENUE

Two doors from North American Bank